

Checklists schoolexamen 2018-2019

Checklist 2 Programma van toetsing en afsluiting

Inleiding

Het eindexamenbesluit bepaalt in artikel 31.2 en 31.3 dat het bevoegd gezag jaarlijks een programma van toetsing en afsluiting opstelt en voor 1 oktober aan de kandidaten verstrekt en tevens aan de inspectie toezendt. Het Eindexamenbesluit bepaalt wat in ieder geval in het examenreglement opgenomen moet worden.

Toelichting

Het PTA heeft twee functies. In de eerste plaats is het een document om kandidaten, ouders/verzorgers, docenten en directie te informeren over de inhoud, vorm, weging e.d. van het schoolexamen. Het PTA dient daarom voor kandidaten zo leesbaar en helder mogelijk te zijn. In de tweede plaats verantwoordt de school met het PTA de inrichting van het schoolexamen aan de inspectie.

Regelgeving

In het Eindexamenbesluit is het volgende bepaald:

31.2. Het bevoegd gezag van een school voor voortgezet onderwijs, respectievelijk de examencommissie vavo, stelt jaarlijks voor 1 oktober een programma van toetsing en afsluiting vast, dat in elk geval betrekking heeft op het desbetreffende schooljaar. Het programma vermeldt in elk geval:

- a. welke onderdelen van het examenprogramma in het schoolexamen worden getoetst;
- b. de inhoud van de onderdelen van het schoolexamen;
- c. de wijze waarop en de tijdvakken waarbinnen de toetsen van het schoolexamen plaatsvinden; de herkansing daaronder mede begrepen;
- d. de wijze van herkansing van het schoolexamen, alsmede
- e. de regels voor de wijze waarop het cijfer voor het schoolexamen voor een kandidaat tot stand komt.

Art.31.3. Het examenreglement en het programma van toetsing en afsluiting worden door de directeur voor 1 oktober toegezonden aan de inspectie en verstrekt aan de kandidaten.

In de Wet Medezeggenschap op Scholen (WMS) is het volgende bepaald:

Art.10. Instemmingsbevoegdheid medezeggenschapsraad. Het bevoegd gezag heeft de voorafgaande instemming van de medezeggenschapsraad voor elk door het bevoegd gezag te nemen besluit met betrekking tot in ieder geval de volgende aangelegenheden: [...] b. vaststelling of wijziging van het schoolplan dan wel het leerplan of de onderwijs- en examenregeling en het zorgplan; [...].

Checklist

Checklist Programma van toetsing en afsluiting			
Nr.		Noodzakelijk	Gewenst
	<i>Procedurele aspecten</i>		
1	Het programma van toetsing en afsluiting is vastgesteld door het bevoegd gezag en ter instemming voorgelegd aan de medezeggenschapsraad	○	
2	Het programma van toetsing en afsluiting is voor 1 oktober aan de inspectie toegezonden	○	
3	Het programma van toetsing en afsluiting is voor 1 oktober aan de kandidaten verstrekt	○	
4	Door of vanwege de directeur is nagegaan of het programma van toetsing en afsluiting per vak voldoet aan de eisen gesteld in het examenprogramma wat betreft inhoud en vaardigheden	○	
	<i>Reikwijdte</i>		
5	In het programma van toetsing en afsluiting is opgenomen voor welke kandidaten (afdeling, cohort, leerjaar) het bepaalde van toepassing is	○	
6	In het programma van toetsing en afsluiting is opgenomen voor welk schooljaar de tekst van toepassing is	○	
	<i>Algemene bepalingen</i>		
7	Het programma van toetsing en afsluiting hanteert consequent de juiste terminologie m.b.t. de in het examenreglement genoemde soorten (school)examens	○	
8	Het programma van toetsing en afsluiting vermeldt per vak welke onderdelen van het examenprogramma in het schoolexamen worden getoetst	○	
9	Het programma van toetsing en afsluiting vermeldt per vak de inhoud van de onderdelen van het schoolexamen	○	
10	Het programma van toetsing en afsluiting vermeldt per vak de wijze waarop het schoolexamen plaatsvindt	○	
11	Het programma van toetsing en afsluiting vermeldt per vak het tijdvak (de periode) waarbinnen de toetsen plaatsvinden ¹	○	
12	Het programma van toetsing en afsluiting vermeldt per vak de herkansingsmogelijkheden en het tijdvak (de periode) waarbinnen de herkansingen aanvangen	○	
13	Het programma van toetsing en afsluiting vermeldt de wijze van herkansen	○	

¹ De school bepaalt in ieder geval de periode waarin het bedoelde schoolexamenonderdeel plaatsvindt, niet een specifieke datum. Dit, omdat in de werkelijkheid van de school altijd uitzonderingen zullen plaatsvinden: herkansingen, gespreid examen i.v.m. bijzondere omstandigheden etc.

Checklist Programma van toetsing en afsluiting			
Nr.		Noodzakelijk	Gewenst
14	Het programma van toetsing en afsluiting vermeldt de wegingsfactoren van de onderdelen van het schoolexamen	○	
15	Het programma van toetsing en afsluiting vermeldt de toegestane hulpmiddelen per vak		○
	<i>Toetsen</i>		
16	Het programma van toetsing en afsluiting geeft per vak en per toets de tijdsduur van de toets	○	
17	Het programma van toetsing en afsluiting geeft per vak en per toets de periode waarin de toets wordt afgenomen	○	
	<i>Praktische opdrachten</i>		
18	Het programma van toetsing en afsluiting geeft per vak en per praktische opdracht een duidelijke omschrijving van de eisen waaraan de praktische opdracht moet voldoen of vermeldt de wijze waarop de kandidaat deze informatie kan verkrijgen ²		○
19	Het programma van toetsing en afsluiting geeft per vak en per praktische opdracht aan wanneer de praktische opdracht moet zijn afgerond en/of ingeleverd	○	
	<i>Profielwerkstuk</i>		
20	Het programma van toetsing en afsluiting geeft voor het profielwerkstuk een duidelijke omschrijving van de eisen waaraan dit moet voldoen of vermeldt de wijze waarop de kandidaat deze informatie kan verkrijgen	○	
21	Het programma van toetsing en afsluiting geeft voor het profielwerkstuk een fase-indeling en vermeldt de eventueel daaraan verbonden wegingsfactoren voor het eindcijfer profielwerkstuk	○	
22	Het programma van toetsing en afsluiting vermeldt voor het profielwerkstuk de wegingsfactoren of de wijze waarop het cijfer tot stand komt	○	
	<i>Handelingsdelen</i>		
23	Het programma van toetsing en afsluiting geeft – indien van toepassing – per vak voor elk handelingsdeel een duidelijke omschrijving van de eisen waaraan dit moet voldoen of		○

² Voor de hand liggende eisen zijn de volgende: hoeveelheid studielast, keuzevrijheid van onderwerp en aanpak, uitvoering alleen of samen, te gebruiken hulpmiddelen, presentatievorm.

Checklist Programma van toetsing en afsluiting			
Nr.		Noodzakelijk	Gewenst
	vermeldt de wijze waarop de kandidaat deze informatie kan verkrijgen		
24	Het programma van toetsing en afsluiting vermeldt – indien van toepassing – per vak voor elk handelingsdeel het uiterste inlevermoment		O
	<i>Maatwerk</i>		
25	Het programma van toetsing en afsluiting regelt per vak wat er gebeurt met het schoolexamencijfer als de leerling gebruik maakt van de terugvaloptie bij het examen in een vak op een hoger niveau. Het is niet de bedoeling dat het schoolexamencijfer zonder meer wordt omgerekend en de inspectie moet altijd toestemming verlenen. Zie voetnoot voor uitgebreide toelichting. ³	O	
26	Voor versnellers wordt een apart PTA opgesteld.	O	

³ **Wat als een leerling gebruik wil maken van de terugvaloptie met het SE dat ook op het hogere niveau is afgelegd?** Het uitgangspunt is dat het schoolexamencijfer blijft staan. Wanneer blijkt dat er een grote discrepantie is tussen het schoolexamenprogramma op het hogere niveau en het geëigende niveau, is het aan de school om vóóraf te bepalen hoe zij deze discrepantie willen wegwerken. Dit dient de school in hun PTA aan te geven. Bij voorkeur worden eventuele discrepanties afgedekt voordat het centrale examen in het eerste tijdvak plaatsvindt, zodat de school in staat is ook op het eigen niveau een schoolexamencijfer te genereren door de diverse onderdelen opnieuw te beoordelen volgens het PTA op het eigen niveau. Alleen dan kan het cijfer van het schoolexamen na het eerste tijdvak in het kader van de terugvaloptie worden veranderd. Dit vereist wel dat de inspectie toestemming moet verlenen. Het is in alle gevallen niet de bedoeling dat het schoolexamencijfer op het hogere niveau zonder meer wordt omgerekend naar het geëigende niveau.